

TECHNIKA, ÉLETVITEL ÉS GYAKORLAT

A tantárgy célja fejleszteni a tanuló manuális képességeit, finommotorikáját és mozgáskoordinációját úgy, hogy tevékenysége során az eszközök használata váljon célirányossá, alakuljon ki elemi munkavégző képessége. Alkalmazni tudja a tanult ismereteket egyre nagyobb önállósággal a gyakorlati tevékenység során, a részfeladatok technológiájának és kapcsolatának megismerésével, a megtanult munkafolyamatok sorrendjének alkalmazásával. Biztosítani kell olyan személyiségjegyek kialakulását, amelyek az iskola befejezését követő új életközegben az eredményes szocializációhoz, munkatevékenységek végzéséhez megfelelő alapot teremthet.

A tantárgy feladata továbbá, hogy járuljon hozzá a tanulók esztétikai neveléséhez, alakítson ki olyan szokásokat, hogy igényük legyen közvetlen környezetük rendben tartására, az otthoni életben is tudják gyakorolni és alkalmazni ismereteiket, hozzájárulva környezetük gondozásához.

A fejlesztés során minél több és változatosabb feladathelyzetben ismerkedjenek meg a tanulók saját és közvetlen környezetüknek, a hétköznapok során szükséges, az önellátáshoz kapcsolódó feladatoknak, munkatevékenységeknek az elsajátításával, alapvető technikák gyakorlásával. Cél a biztos eszközhasználat elérése a háztartásban és a ház körül előforduló szerszámokkal.

Ebben a folyamatban alakulnak ki olyan szokások, készségek, képességek, amelyekkel a mindennapi életben előforduló, egyszerű önellátó, konyhai, takarítási és gondozási feladatok elvégzésére a középsúlyosan értelmi fogyatékos tanuló kisebb irányítással képessé válik.

Az önkiszolgálás – ruhagondozás terén ismerje meg, gyakorolja és alkalmazza a tanuló a textíliáknál tanult ismereteket, mosási, vasalási utasításokat/piktogramokat/. Ismerje meg a textilek alapanyagaival, általános tulajdonságaival, valamint azok megmunkálhatóságával, kezelésével kapcsolatos általános tudnivalókat, továbbá a varráshoz használatos cérnákat, díszítőöltéseket, gyöngyfűzéshez használatos fonalakat, eszközöket, a kapcsolódó balesetvédelmi előírásokat.

A konyhai műveletek során fontos az egyszerű alapanyagok megismerése, azok tárolása, felhasználhatósága, a munkafolyamatok elvégzése, a szükséges eszközök, azok használata, valamint a tevékenységhez szükséges munkamenet megismerése és gyakorlati alkalmazása.

Szükséges a takarítás, mosogatás eszközeinek, azok használatának, mosogató-, konyhai tisztítószeresek leggyakrabban használatos típusainak megismerése és a balesetvédelmi előírásoknak a megfelelő használata.

Fontos feladat a vásárlással kapcsolatos teendők gyakorlása (az áruk megfelelő minőségének ellenőrzése, minőségi kifogások jelzése, teendők a kifogások felmerülése esetén), az árukon lévő piktogramok ismerete, azok figyelembevétele vásárlás során, valamint az ide vonatkozó elemi viselkedési szokások gyakorlása.

3–4. évfolyam

A tantárgy az erkölcsi nevelést a mindennapi életben előforduló önellátással és környezetgondozással összefüggő tevékenységek felelősségének megalapozásával, a napi kötelezettségek elvégzésére neveléssel alapozza meg.

A testi és lelki egészségre nevelést a környezet és a ruházat egészséges, praktikus megválasztására, kialakítására, javítására, és a munka, szórakozás, pihenés helyes egyensúlyának megismerésére törekvéssel segíti.

A tantárgy segíti a családi életre nevelés céljainak elérését, a családi munkamegosztásban a képességekhez, érdeklődéshez igazodó részvételre és a vállalt feladatok elvégzésére ösztönzéssel.

A természettudományos és technikai kompetencia fejlesztését a környezet alapanyagainak, tárgyainak, eszközeinek és ezek tulajdonságainak és felhasználási lehetőségeinek megismerésével, valamint az egészség megóvására és a betegségek elkerülésére neveléssel támogatja.

A szociális és állampolgári kompetenciaterület céljainak elérését a családi munkamegosztáshoz szükséges alapismeretek elsajátítása, a közösségi környezetért és egyéni érdekekben végzett munkatevékenység összehangolása segíti.

A kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia az önellátásban a képességek és lehetőségek határainak felismerésével, a célok elérése érdekében a kitartó és megtervezett tevékenység elvégzésével erősödik.

Az esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképeség fejlődésére kihat a személyes megjelenés és a környezet esztétikumára törekvés és ennek felismerése.

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	1. Textilmunkák	Órakeret 30 óra
Előzetes tudás	Érzékelés, tapintással.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Anyagok tulajdonságainak megismertetése és megtapasztaltatása.	
Fejlesztési feladatok	Ismeretek – tevékenységek	Kapcsolódási pontok
<p>Saját tapasztalatai alapján vizsgálni az anyagokat adott szempontok alapján.</p> <p>Utánzókézséget, kreativitást fejleszteni, adott anyagból ábrát, formát, tárgyat készíteni (minta után, saját elképzelés alapján).</p> <p>Környezetében található használati tárgyak közül textileket gyűjteni.</p> <p>Az olló használatát elsajátítani.</p>	<p><i>Ismeretek</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Anyagok tulajdonságai, alkalmazásuk. – Anyagok alakíthatósága. – Ismerkedés textillel. – Olló használata. – Nyírás, vágás. <p><i>Tevékenységek</i></p> <p>Anyagok válogatása eltérő szempontok szerint: puha, kemény, törékeny, éghető, tűzálló, természetes anyag, műanyag.</p> <p>Formák kirakása adott anyagokból (gesztenye, kavics, lencse).</p> <p>Vessző hajlítása, szalmából, drótból, fonalból fonat készítése.</p> <p>Homokvár építése a homokozóban, formázás homokozó edényekkel,</p>	<p><i>Kommunikáció:</i> szókincs.</p> <p><i>Játékra nevelés:</i> manipuláció természetes anyagokkal.</p> <p><i>Ábrázolás-alakítás:</i> kreativitás az alapanyagok felhasználásában, tárgyak készítése.</p>

	<p>homoktálcán ábrák készítése. Textilek gyűjtése tanteremben, otthon (képek, tárgyak válogatása, csoportosítása, megnevezése, a tulajdonságra utaló mondatalkotás. Tapintással, bőrön keresztül az anyagra következtetni (selyem, bársony, zsákvászon, gyapjú, tüll), bekötött szemmel felismerési gyakorlat. Az olló használatának gyakorlása: nyírás, különböző vastagságú textilanyagok nyirkálása, vágás: egyenes vonal mentén, forma kivágása. Textilből kivágott formákból kép összeállítása, felragasztása kartonra, különböző vastagságú fonalból vonal követése, formakitöltés.</p>	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Természetes anyag, műanyag, termés, alapanyag, textiltípusok, az olló részei, használatával kapcsolatos fogalmak.	

Tematikai egység / Fejlesztési cél	2. Egyszerű háztartási munkák	Órakeret 40 óra
Előzetes tudás	Hulladékgyűjtés fontossága.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Feladatot vállalása és jó elvégzése.	
Fejlesztési feladatok	Ismeretek – tevékenységek	Kapcsolódási pontok
<p>Az eszközök használatához szükséges mozdulatok, fogások gyakorlása eszközzel és eszköz nélkül.</p> <p>Felelősi rendszer kialakítása, a szükséges munkák jelzésére, az eszközök kiosztására, végzésére.</p> <p>Irányítással használni a megismert eszközöket.</p> <p>Szabadtéri- és szobanövényeket gondozni, fejlődésüket</p>	<p><i>Ismeretek</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – A ház körüli takarítási feladatokhoz használható eszközök és feladatok. – Tanteremben, folyosón egyszerű takarítási munkák. – Tisztítószerek tulajdonságai és használatuk. – Növénygondozás. <p><i>Tevékenységek</i></p> <p>Szabadban használt takarítóeszközök (seprű,</p>	<p><i>Kommunikáció:</i> szókincs.</p> <p><i>Játékra nevelés:</i> szerepjáték.</p>

<p>figyelemmel kíséreni, arról rajzos (képes) naplót vezetni.</p> <p>A növénygondozást felelősi rendszerben végezni.</p>	<p>szemétlapát, szeméttároló, komposztáló, lombseprű, gereblye, hólapát) megnevezése, használatuk.</p> <p>Az utak, játszótér, udvar rendben tartása.</p> <p>Szemétszedés, a szemégyűjtők megfigyelése, ha megtelt, jelenteni a felnőtteknek.</p> <p>Az évszaknak megfelelő takarítási munkák, a hulladék szelektív gyűjtése (zöld hulladékot komposztálóba), a járdák, utak seprése, télen hólapátolás, csúszós út szórása.</p> <p>Seprés, portörlés, játékok lemosása (seprű, lapát, lemosó szivacs, porrongy használata).</p> <p>Tisztítószerek használatának gyakorlása ellenőrzés mellett.</p> <p>A környezet szépítése, az évszaknak megfelelően szükséges növényápolási munkák végzésébe bekapcsolódni, állandó irányítás mellett.</p> <p>Szabadtéri növények (vetés, palántázás, kapálás, öntözés, elnyílt virágok levágása, komposztálása) gondozása.</p> <p>Szobanövények gondozása a tanteremben, folyosókon, irányítás mellett.</p>	
<p>Kulcsfogalmak/ fogalmak</p>	<p>Eszközök, a gondozott növényekkel kapcsolatos elnevezések.</p>	

<p>Tematikai egység/ Fejlesztési cél</p>	<p>3. Személyes szükséglettel kapcsolatos teendők</p>		<p>Órakeret 30 óra</p>
<p>Előzetes tudás</p>	<p>Saját ruha felismerése.</p>		
<p>A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai</p>	<p>Alkalomnak és az időjárásnak megfelelő öltözet kiválasztása.</p>		
<p>Fejlesztési feladat</p>	<p>Ismeretek – tevékenységek</p>	<p>Kapcsolódási pontok</p>	

<p>Megtanulni, hogy az alsó ruházatot naponta szükséges váltani.</p> <p>Rendszereteket kialakítani.</p> <p>Felszólítás nélkül váltócipőt használni.</p> <p>A rendszeres tisztálkodást természetes szükségletnek tartani.</p>	<p><i>Ismeretek</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Ruhák válogatása, csoportosítása. – Ruha gondozása, tárolása. – Cipőápolás. – Személyes tisztálkodás. – Bőrápolás. <p><i>Tevékenységek</i></p> <p>Ruházat kiválasztásának gyakorlása (babaruha, kép, saját ruhák [évszak, időjárás, alkalom]).</p> <p>Az öltöző rendjének megtartása, ruhák, cipők elhelyezése a kijelölt helyen.</p> <p>Cipőfűzés, cipőkötés gyakorlása.</p> <p>A cipőápolás eszközei, ápolószerek, használatuk módja.</p> <p>Kézmosás módja (fürdés, hajmosás), fontosságának megértése.</p> <p>Takarékos vízhasználat, bőrápolás, allergia megelőzése (megfelelő tisztító- és ápolószerek használata).</p> <p>Fog- és szájápolás fontossága és ajánlott módja.</p> <p>Az időjárás káros hatásainak kivédése (szél, hideg, napsugárzás), panaszait, kérdéseit bátran mondja el.</p> <p>Tanulmányi séta, tisztálkodási- és bőrápoló szereket árusító üzlet meglátogatása, néhány használati utasítás elolvasása, ajánlott szerek kiválasztása, a választás indoklása.</p>	<p><i>Kommunikáció:</i> főfogalom alá rendelés.</p> <p><i>Játékra nevelés:</i> szerepjáték.</p>
<p>Kulcsfogalmak/ fogalmak</p>	<p>A tisztálkodó szerek és ápolószerek használatával kapcsolatos fogalmak.</p>	

<p>Tematikai egység/ Fejlesztési cél</p>	<p>4. Anyagok alakítása</p>		<p>Órakeret 30 óra</p>
<p>Előzetes tudás</p>	<p>Papír gyűrése, simítása.</p>		
<p>A tematikai egység</p>	<p>A papír tulajdonságainak megismerése, alakítása különféle eszközökkel</p>		

nevelési-fejlesztési céljai	és technikákkal.	
Fejlesztési feladatok	Ismeretek – tevékenységek	Kapcsolódási pontok
<p>A papír változatos, sokoldalú használatát megismerni, technikákat elsajátítani, esztétikus alkotásokat készíteni.</p> <p>A megfelelő anyagokhoz megfelelő eszközöket választani.</p>	<p><i>Ismeretek</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Papírok tulajdonsága, alakíthatóságuk (hajtogatás, tépés, sodrás, vágás, ragasztás, fűzés). – Ajándékok, elemi kompozíciók létrehozása. – Varrás kemény papírlemezre. <p><i>Tevékenységek</i></p> <p>Papírból különböző formák készítése – eltérő vastagságú papírok hajtogatása (legyező), felezőhajtés, sarkok illesztése, hajtások megerősítése, segítséggel csákó, hajó hajtogatása.</p> <p>Tépés, hajtés mentén, formakitépés tetszés szerint, mozaikkép, kép ragasztása előkészített alapra.</p> <p>Alkalmas papírok sodrása, formakitöltés, képkészítés az előkészített anyagból.</p> <p>Ollóval csíkvágás vonal mentén, a csíkokból füzér készítése.</p> <p>Előrajzolt forma kivágása, felragasztása, képkészítés (téli kép, karácsonyi, anyák napi, húsvéti).</p> <p>Papírfűzés, a technika elsajátítása, ritmikus sorok fűzése, az elkészült minta rögzítése.</p> <p>Kartonból, hullámpapírból varrással, festéssel, ragasztással tárgy készítése. Előlyukasztott lemezre varrás egyszerű öltéssel.</p>	<p><i>Ábrázolás-alakítás:</i></p> <p>tárgykészítés, anyagismeret.</p>
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Papírfajták, merkelőtű, ragasztófajták, öltések.	

A fejlesztés várt eredményei a két évfolyamos ciklus	A tanuló képes a megismert anyagokat adott szempontok szerint csoportosítani, legfontosabb tulajdonságaikat, alkalmazásukat ismerni.
---	--

végén	<p>Képes az ollót balesetmentesen, kis segítséggel használni. Irányítással, rendszeresen részt vesz a kerti és szobanövények gondozásában. Rendszeresen részt vesz a tanterem, öltöző takarításában (söprés, szemétszedés, portörlés). Szokásává válik az alsóruha napi cseréje, a rendszeres fogápolás. Képes minta alapján munkadarabot készíteni, alkotását magáénak érezni, büszkeséget érezni.</p>
--------------	---

5–6. évfolyam

A tantárgy az erkölcsi nevelésben a harmonikus, esztétikus és praktikus környezetért végzett tevékenység felelősségének tudatosításával és a takarékoság és mértékletesség igényének kialakításával játszik fontos szerepet.

A testi és lelki egészségre nevelésben különös hangsúlyt helyez a háztartásban előforduló fizikai és mentális veszélyforrások megismerésére, igény kialakítására a testi épség megóvására, a munkatevékenységek végzéséhez szükséges fizikai és lelki képességek fejlesztésére.

A családi életre nevelésben fontos szerepet játszik a tantárgy a családi munkamegosztásban az érdeklődésnek, képességnek megfelelő tevékenységek gyakorlásával, a minél önállóbb önellátás megalapozásával.

A felelősségvállalás másokért, önkéntesség kialakítása a családban és a társak között előforduló segítségadási lehetőségek megismerésére, szükséglet szerinti alkalmazására irányul.

A tantárgy a fenntarthatóság, környezettudatosság fejlesztését segíti az életvitel során felhasznált anyagokkal és energiahordozókkal való takarékos bánásmód elsajátításával, a pazarló szokások felismerésével, valamint a környezetben található erőforrások szükséglet alapú felhasználásával.

Az anyanyelvi kompetencia fejlesztését az igények és a választások megfogalmazásának kialakításával, bővítésével az önellátásban és a környezet megóvásában segíti.

A természettudományos és technikai kompetencia fejlesztése segíti a veszélyes és káros anyagok felismerését a mindennapi életben, a megfelelő és elvárható óvatosság kialakítását a vegyi anyagokkal, a háztartási és közlekedési eszközökkel; segíti a környezeti hatásokkal és jelenségekkel kapcsolatos ismeretek egészségügyi vonatkozású alapjainak megismerését.

A digitális kompetencia fejlesztését támogatja a környezetben előforduló technikai eszközök biztonságos működtetéséhez szükséges digitális ismeretek nyújtásával.

A kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia a több elemből, tevékenységből álló művelet sor elvégzését, a háztartási munkák elosztásának és sorrendjének tervezését segíti.

Balesetvédelem: minden munkatevékenység során szükséges a balesetvédelemi, valamint a munkavédelmi szabályok ismerete és betartása.

5. évfolyam 6. évfolyam

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	1. Textilmunkák	Órakeret 20 óra
--	------------------------	----------------------------

Előzetes tudás	Az alapanyagok ismerete.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Az olló és a tű helyes használata.	
Fejlesztési feladatok	Ismeretek – tevékenységek	Kapcsolódási pontok
<p>A tanuló saját tapasztalatai alapján az anyag megmunkálhatóságának megismerése.</p> <p>Irányítással textilt csíkokra vágni, textilcsíkot összevarni, gombolyítani.</p> <p>A száröltést segítséggel, a száلكihúzást és az előöltést önállóan gyakorolni.</p> <p>Tűbefűzést (egyre önállóbban) és csomókötést gyakorolni.</p> <p>Bonyolultabb gombvarrási technikákat gyakorolni.</p> <p>Ismerkedés szövött tárgyakkal, a szövés eszközeivel.</p>	<p><i>Ismeretek</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Anyagvizsgálat érzékszervi tapasztalatszerzés útján: megmunkálhatóság. – Irányítással textil felvágása, nyírása, segítséggel gombolyítása. – Öltésformák (előöltés, száröltés, szegőöltés: pelenkaöltés). – Varrások eldolgozása. – Csomókötés, gombfelvarrás. – A szövés előkészítése. <p><i>Tevékenységek</i></p> <p>Textilfélék alapanyaga, azok elemi szálainak megismerése. (Válogatási gyakorlatok: szín, anyagvastagság, anyagösszetétel alapján).</p> <p>Textilből készült használati tárgyak gyűjtése, csoportosítása.</p> <p>Vágás, gombolyítás, szalagkötés gyakorlása, száلكehúzás, varrási alapismeretek gyakorlása.</p> <p>Fokozódó önállósággal szalagkötés, önállóan száلكehúzás.</p> <p>Önállóan szalagkötés, segítséggel száröltés gyakorlása.</p> <p>Szegőöltések közül pelenkaöltés technikájának megismerése.</p> <p>Új öltésforma megismerése a tűbefűzés, csomózás gyakorlásával.</p> <p>Anyag és gomb kapcsolata, gombvarrási gyakorlatok. A tanult tevékenységek folyamatos gyakorlása csökkenő mértékű segítséggel.</p> <p>Szövés anyagainak, eszközeinek megismerése.</p>	<p><i>Mozgásnevelés:</i> finommotorika.</p> <p><i>Ének-zene:</i> zenehallgatás.</p>

Kulcsfogalmak/ fogalmak	Szál, szálirány, anyagnyúlás, előöltés, szálöltés, szegőöltés, elvarrás, pelenkaöltés, szövással kapcsolatos eszközök.
--------------------------------	--

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	2. Egyszerű háztartási munkák		Órakeret 15 óra
Előzetes tudás	Ismerni az alapvető konyhai berendezéseket, takarítóeszközöket.		
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Étkezéshez saját részre terítés.		
Fejlesztési feladatok	Ismeretek – tevékenységek	Kapcsolódási pontok	
<p>Takarítási munkákat végezni (tanterem, tankonyha).</p> <p>Önállóan rendet rakni, irányítással teríteni, mosogatni, törölgetni, kenyeret megkenni.</p> <p>A megismert eszközök használatát gyakorolni segítséggel.</p> <p>Tisztítási, hámozási folyamatok megismerése, gyakorlása.</p>	<p><i>Ismeretek</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Seprű, lapát használata. – Tisztító- és fertőtlenítőszer. – Konyhai eszközök helye, rendje. – Egyszerűbb konyhai munkák. – Kenyérkenés, kenyérszeletelés, kenyérpírítás, konzervbontás. – A főzés jellegének megfelelő edények és eszközök kiválasztása. – Gyümölcs- és zöldségtisztítás. – Főzést nem igénylő ételek készítése. <p><i>Tevékenységek</i></p> <p>Seprés, portörletés, felmosás, játékok lemosása.</p> <p>Porszívózás gyakorlása, szőnyeg porszívózása önállóan.</p> <p>Tisztító- és fertőtlenítőszer adagolásának megismerése, használatának gyakorlása ellenőrzés mellett.</p> <p>A helyrerakás, terítés, mosogatás, törölgetés gyakorlása.</p> <p>Irányítással terítés, mosogatás, törölgetés.</p> <p>Étkezések előkészítése segítséggel:</p> <p>A kenyérkenés módjának megtanulása.</p> <p>A kenyérszeletelés, kenyérpírítás, konzervbontás módjának</p>	<p><i>Kommunikáció:</i> szókincs.</p> <p><i>Környezetismeret:</i> növények, állatok a táplálkozásban, egészséges életmód.</p>	

	<p>megismerése, az eszközök használatának gyakorlása különös tekintettel a baleset-megelőzésre. Megfelelő eszközök és edények kiválogatásának gyakorlása. Egyszerű ételek elkészítésének megismerése, gyakorlása (alma, banán, narancs, sárgarépa, burgonya). Gyümölcsturmix, pirítás, szendvics készítése. Eddigi tevékenységek gyakorlása. Önálló terítés, mosogatás, rendrakás.</p>	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	<p>Előkészítéshez és főzéshez kapcsolódó fogalmak. További fogalmak a tisztító-, fertőtlenítőszeres használatával kapcsolatos tevékenységek köréből.</p>	

Tematikai egység / Fejlesztési cél	3. Személyes szükséglettel kapcsolatos teendők		Órakeret 14 óra
Előzetes tudás	Öltözködés.		
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Ruházarak önálló használata.		
Fejlesztési feladatok	Ismeretek – tevékenységek	Kapcsolódási pontok	
<p>Húzózár használata, csatolás, patentolás, kapcsolás, gombolás fokozódó önállósággal.</p> <p>Cipőfűzés, csomókötés, tépőzár-használat.</p> <p>Önálló cipőfűzés.</p> <p>A mosás és vasalás eszközeinek felismerése, megnevezése, használatuk.</p>	<p><i>Ismeretek</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – A megfelelő ruházat kiválasztása. – Ruhanemű kezelése. Ruházarak használata. – Cipőfűzés – fűző megkötése. – Mosás: gépi, kézi mosás. – Teregetés, hajtogatás, vasalás. <p><i>Tevékenységek</i></p> <p>Ruházat adekvát kiválasztásának gyakorlása (évszak, időjárás, alkalom).</p> <p>Húzózár, patent, kapocs, csat használatának gyakorlása.</p> <p>Cipőfűzés, cipőkötés gyakorlása (fűzőtáblákon).</p> <p>Cipőfűzés szükség szerint,</p>	<p><i>Mozgásnevelés:</i> finommozgások.</p> <p><i>Társadalomismeret:</i> divat, viselet.</p>	

	<p>cipőkötés adódó alkalmanként irányítással.</p> <p>Mosás megismerése, kézi, gépi mosás eszközei, azok használata.</p> <p>Teregetés (szárító), hajtogatás (tárolás), vasalás (babaruhák).</p>	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	További, ruha gondozással kapcsolatos fogalmak (mosószer, csipesz, szárító, vasalódeszka, hőfokszabályozó).	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	4. Vásárlás – Fogyasztóvédelem		Órakeret 12 óra
Előzetes tudás	Boltrendszer sokszínűsége.		
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Érték és ár közötti összefüggések megértetése.		
Fejlesztési feladatok	Ismeretek – tevékenységek	Kapcsolódási pontok	
<p>Az alapvető árucikkek beszerzésének helye, a vásárlás módja.</p> <p>Egyféle árucikk vásárlása önállóan (vásárlás megtervezése, mit veszek? Hol kapható? Mennyibe kerül?).</p>	<p><i>Ismeretek</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Vásárlás körülményei. – Különböző boltok, áruházak és piac látogatása. – Vásárlás – fizetés – csomagolás. <p><i>Tevékenységek</i></p> <p>Vásárlás céljának, menetének megismerése, alapvető árucikkek beszerzési helyeinek ismerete. Vásárlás folyamatának gyakorlása, beszámoló a vásárlás folyamatáról, eredményéről.</p> <p>Tanulmányi séta, piac-, üzletlátogatás, kirakatok nézegetése.</p> <p>Felügyelet mellett alapvető, egyszerű árucikkek beszerzési helyének megismerése, egy tétel vásárlása.</p>	<p><i>Kommunikáció:</i> vásárlás, közlekedés.</p> <p><i>Számolás-mérés:</i> vásárlás, fizetés.</p> <p><i>Olvasás-írás:</i> feliratok, reklámok, szórólapok.</p>	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	<p>Célzott vásárlás helye, ott kapható áruk. Vásárlási folyamatnál használt fogalmak. Közlekedéshez kapcsolódó fogalmak.</p> <p>Vásárlási folyamatnál és fizetésnél használatos fogalmak. További, a közlekedéshez, viselkedéshez kapcsolódó fogalmak.</p>		

Tematikai egység / Fejlesztési cél	5. Anyagok alakítása		Órakeret 13 óra
Előzetes tudás	Megfelelő kézügyesség.		
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Az anyagmegmunkáláshoz használt eszközök körének bővítése.		
Fejlesztési feladatok	Ismeretek – tevékenységek	Kapcsolódási pontok	
<p>Egyszerű tárgyak, ajándék, elemi kompozíciók készítése a megadott alapanyagokból (sík tárgy, térbeli tárgy).</p> <p>Adott anyagból készült tárgyak kiválasztása, csoportosítása.</p>	<p><i>Ismeretek</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Papírból, fonalból, textilből ajándékok, elemi kompozíciók létrehozása, egyszerű munkadarabok készítése. – Papír, fonal, textil tárgyak készítése. – Különböző anyagok tulajdonságainak felfedezése (fa, kő, fém). <p><i>Tevékenységek</i></p> <p>Kartonpapíron előrajzolt kép kivarrása (karácsonyi képeslap, anyák napjára ajándék).</p> <p>Kartonból, papírból, fonalból és textilből egyszerű tárgyak készítése irányítással (varrással doboz, album, képkeret, babaház).</p> <p>Textilen előrajzolt ábra kivarrása színes fonallal („terítő”, babaruha).</p> <p>Adott anyagból készült tárgyak, alkotások készítése fa (léc csiszolása, festése, faragása), kő („ékszer” készítése, kavicsból állatok, tárgyak készítése festéssel, lakkozással) fém (karácsonyi díszek, „ékszer”).</p>	<p><i>Ábrázolás-alakítás:</i> tárgykészítés.</p>	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	<p>Papír, fonal, textilmunkák, megmunkálás, elkészítés során használt fogalmak, a felhasználhatóságot célzó fogalmak: maradandó, természeti tárgy – emberi alkotás (kavics, mozaik), bányá.</p>		

A fejlesztés várt eredményei a két évfolyamos ciklus végén	<p>A tanuló képes a baleset- és munkavédelmet figyelembe venni veszélyes eszközök használata során.</p> <p>Segítséggel tud rendet tartani, teríteni, részt venni a takarításban, mosogatásban, törölgetésben.</p> <p>A kenyér megkenésével próbálkozik.</p> <p>Kis segítséggel képes használni a ruházati zárószerveket, cipőt fűzni, segítséggel csokrot kötni.</p> <p>Néhány alapvető árucikk beszerzési helyét és a vásárlás módját ismeri.</p> <p>Képes segítséggel vásárolni egy tételt.</p> <p>Képes minta alapján esztétikus alkotást készíteni változatos technikával.</p>
---	--

7–8. évfolyam

A tantárgy az erkölcsi nevelést a munkatevékenységek elvégzéséhez szükséges biztonságos, türelmes és kitartó magatartás szabályainak megismerésével és alkalmazásával segíti. A környezeti tevékenységek során támogatja a segítségkérés szükségességének felismerését és a tanuló képességeihez mérten másoknak segítség nyújtását.

A nemzeti azonosságtudatot, hazafias nevelést a jellegzetes nemzeti, nemzetiségi ételek, italok megismerésével és a nemzeti ünnepekkor dekorációs kellékek készítésével segíti.

Az egészségre ártalmas anyagok és szokások tudatos elkerülésével, a figyelem ráirányításával a kiegyensúlyozott és harmonikus életvitelre, a pihenés, a munka és a szórakozás helyes arányainak felismerésére és az igyekezet kialakításával ezek betartására a testi és lelki egészségre nevelés céljait valósítja meg.

A családi életre nevelésben törekszik a családi munkamegosztásban az érdeklődés, képesség és igény szerinti részvételre, az önellátásban minél kevesebb segítség igénybe vételére.

A fenntarthatóság, környezettudatosság céljait támogatja a környezet tudatos megfigyeltetésével, a mindennapi életben előforduló helyzetekben az egészségre ártalmas hatások elkerülésével, a természet erőforrásaival való takarékosagra neveléssel.

Az anyanyelvi kommunikáció fejlesztésében a szókincsbővítésben az aktuális témákban, a tanuló kívánságainak és kifogásainak megfogalmazásában, valamint a személyes élettel kapcsolatos igények és kötelezettségek adekvát kommunikációjának gyakorlásában vesz részt.

A természettudományos és technikai kompetencia terület fejlesztését az önellátás és a közvetlen környezet gondozása kapcsán az egészség megóvásával, a betegségek megelőzésével és felismerésével kapcsolatos gyakorlati ismeretek nyújtásával és a közlekedésben és a háztartásban a balesetek elkerülési lehetőségeinek bemutatásával támogatja.

Balesetvédelem: minden munkatevékenység során szükséges a balesetvédelemi, valamint a munkavédelmi szabályok ismerete és betartása.

7. évfolyam 8. évfolyam

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	1. Textilmunkák	Órakeret 30 óra
Előzetes tudás	Olló, tű biztonságos használata.	

A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Tanult öltések alkalmazása.	
Fejlesztési feladatok	Ismeretek – tevékenységek	Kapcsolódási pontok
<p>Textilmunkákhoz köthető rutinfeladatok folyamatos gyakorlása (fonalgombolyítás, vágás egyenes vonal mentén, forma kivágása, tű befűzése, csomó kötése fonalra, varrás eldolgozása egyre önállóbban).</p> <p>Két anyag összevarrása, beszegése, gomb felvarrása, gumibehúzás.</p> <p>Megismerkedés a kötés és horgolás eszközeivel, technikájával (érdeklődés szerint, egyéni megsegítéssel).</p> <p>Körmönfonás.</p> <p>Szövéshez szükséges eszközök, alapanyagok megismerése, a mozdulatok gyakorlása.</p> <p>Egyszerű, kisméretű darab szövése, egy, két szín alkalmazásával.</p>	<p><i>Ismeretek</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Textillel kapcsolatos tevékenységek megismerése. – Szálkihúzás, fonás, tanult öltések. – Láncöltés megismerése. – Textil szegése, összevarrása kézzel. – Gombfelvarrás, gumibehúzás. – Kötés – horgolás – szövés. <p><i>Tevékenységek</i></p> <p>Eddigi tevékenységek folyamatos gyakorlása, egyes esetekben alkalmazása önállóan (vágás, tűbefűzés, csomókötés, varrások eldolgozása, rojtozás, fércelő öltés, tanult öltésformák). Textilfajták megkülönböztetése, tanult öltésformák varrása segítséggel. Láncöltés technikájának megismerése. Eddigi tevékenységek önálló gyakorlása. Kisebb feladatok önállóan. (Gomb hiányzik: varródoboz, mi kell a felvarráshoz? Kiszaladt a gumi: mi kell a javításhoz?)</p> <p>Kötés és horgolás eszközeinek és az elkészíthető tárgyaknak a bemutatása, érdeklődés felkeltése a kézimunkázás iránt.</p> <p>Egyszerű hurkolások próbálgatása, tetszés szerint egyszerű darabok készítése.</p> <p>Kézimunkázás vastagabb fonalból, megfelelő eszközökkel tetszés szerint.</p> <p>Szövés előkészítése segítséggel: szövés kartonon, egyszerű rámán.</p> <p>Rossz harisnyák felvágása, összecsomózása,</p>	<p><i>Ábrázolás-alakítás:</i> téma feldolgozása eltérő technikával; színek egymásra hatása.</p> <p><i>Kommunikáció:</i> lakáskultúra, divat.</p>

	szőnyeghorgolás, önállóan fércelöltés textilen. Irányítással szőnyegszövés ráján.	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	<i>Az alkalmazott technikák nyomán felmerülő alapanyagok, eszközök, technikák nevei (tűbefűző, kötőtű, horgolótű, kezdőszem, felvetés, vetélőfa, fonalak stb.).</i>	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	2. Egyszerű háztartási munkák	Órakeret 20 óra
Előzetes tudás	Az ételek helyes tárolása.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Háztartási eszközök és gépek használata egyszerű esetekben.	
Fejlesztési feladatok	Ismeretek – tevékenységek	Kapcsolódási pontok
<p>Önállóan kenyeret, felvágottat szeletelni.</p> <p><i>A célnak megfelelő nyersanyagokat, eszközöket és edényeket kiválasztani.</i></p> <p><i>Egy-egy hideg, illetve egyszerű meleg ételt elkészíteni kis segítséggel.</i></p> <p><i>A megismert munkafolyamatokat önállóan alkalmazni.</i></p> <p>Megadott helyiség önálló takarítása.</p> <p>Takarítószer, eszközök önálló használata.</p>	<p><i>Ismeretek</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Szeletelés, kés használata. – <i>Konyhai gépek, eszközök megismerése, használata.</i> – <i>Egyszerű étel készítése.</i> – <i>Terítés, tálalás, mosogatás, rendrakás.</i> – Takarítási munkák. – Nagytakarítás. <p><i>Tevékenységek</i></p> <p>Önállóan élelmiszerek szeletelése, nyersanyagok, főzőedények, eszközök kiválasztása.</p> <p><i>Gyümölcssaláta elkészítése.</i></p> <p><i>Tízórai-, uzsonna-, reggelikészítés.</i></p> <p><i>Hideg és egy meleg étel elkészítése (turmix, puding, tojásrántotta, burgonyasaláta, franciasaláta, vitaminsaláta) önállóan (melegítés, hűtés).</i></p> <p><i>Felnőtt irányítása mellett önállóságra törekvéssel konyhai, háztartási gépek használata.</i></p> <p><i>A főzési munkákhoz kapcsolódó tevékenységek gyakorlása</i></p>	<p><i>Társadalmi ismeretek:</i> pályaválasztás, munka, munkamegosztás.</p> <p><i>Kommunikáció:</i> vendéglátás, lakásrendje, tisztaság.</p>

	<p>(terítés, mosogatás, rendrakás) folyamatosan.</p> <p>Takarítás különböző helyiségekben (konyha, folyosó stb.).</p> <p>Nagytakarítás műveleteinek gyakorlása, alkalmazása segítséggel.</p> <p>Eddig begyakorolt tevékenységek önálló alkalmazása.</p>	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	<p>Eddig használt fogalmak, egyszerű kezelést igénylő gépek, azok használatához szükséges fogalmak.</p> <p>Gyümölcssaláták, ételek, elkészítésükhöz szükséges fogalmak.</p> <p>Tisztítószeres, takarítóeszközök, munkafolyamatok, veszélyes anyagok, balesetmegelőzés.</p>	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	3. Személyes szükségletekkel kapcsolatos teendők	Órakeret 20 óra
Előzetes tudás	Összefüggés az anyagok tulajdonságai és kezelése között.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Balesetmentes, körültekintő munkavégzés.	
Fejlesztési feladatok	Ismeretek – tevékenységek	Kapcsolódási pontok
<p>Textilanyagok alapanyagai és azok tulajdonságai, piktogramok jelentése, értelmezése, feladat eldöntése a jelek útmutatása alapján.</p> <p>Vasalás, irányítás mellett.</p> <p>A piktogramok alapján ruha válogatása, mosás, teregetés, vasalás segítséggel (színek, alapanyagok, vízhőfok, vasaló beállítása).</p>	<p><i>Ismeretek</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Textilanyagok alapanyagai és tulajdonságai. – Piktogramok értelmezése. <p><i>Tevékenységek</i></p> <p>Különböző anyagok vasalásának gyakorlása irányítással (a ruházaton található piktogramok irányító jellegének felhasználásával).</p> <p>Ruhaválogatás alapján mosás előkészítése. Mosás (kézi és gépi mosás), teregetés, vasalás fázisai önállóan.</p> <p>Rendrakás, eszközök elhelyezése, tiszta ruha összehajtása, helyrerakása.</p>	<p><i>Olvasás-írás:</i></p> <p>használati utasítás szövege és értelmezése.</p>
Kulcsfogalmak/ fogalmak	A textil alapanyagának tulajdonságaival, mosásával, vasalásával kapcsolatos fogalmak. Háztartási gépek használatával kapcsolatos	

	fogalmak.
--	-----------

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	4. Vásárlás – Fogyasztóvédelem	Órakeret 15 óra
Előzetes tudás	Udvariassági formák vásárlás során.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Körültekintő, megtervezett vásárlás.	
Fejlesztési feladatok	Ismeretek – tevékenységek	Kapcsolódási pontok
<p>Vásárolni egyféle alapanyagot. Önállóan, néhány tételt segítséggel vásárolni. Mérlegelni vásárláskor, kívánságát és kifogásait megfogalmazni (drágább, jobb ízű, több van benne).</p> <p>A szavatossági idő jelölését figyelembe venni vásárláskor.</p> <p>Ruhán, cipőn található jelzéseket értelmezni.</p> <p>Csere lehetőségeit megismerni (visszaváltás, levásárlás).</p>	<p><i>Ismeretek</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Vásárlás. – Alapanyagok vásárlása a konyhai tevékenységhez. – A termékek szavatosságának ellenőrzése. – Sajt célra ruha, cipő vásárlása. – A kezelési útmutató jelzéseinek értelmezése. <p><i>Tevékenységek</i></p> <p>Konyhai munkához szükséges alapanyagok megválasztása, azok beszerzése (néhány tétel). Recept alapján készülő ételhez alapanyagok beszerzése (vásárlási-fizetési tevékenység), az áruk tüzetes megvizsgálása minőség, mennyiség, ár tekintetében, azok tárolási lehetőségének megismerése.</p> <p>A szavatosság időpontjának egyeztetése, a felírt dátum helyes értelmezése. A szavatosság lényegének megértése (romlott, fogyasztható).</p> <p>Mérlegelés, vita: melyik a jobb, takarékosabb választás.</p> <p>Körültekintő vásárlás, több kirakat, üzlet kínálata, megfelelő szín, anyag, méret, minőség alapján.</p> <p>Döntés szempontjainak megbeszélése.</p>	<p><i>Számolás-mérés:</i> vásárlási gyakorlat, fizetés, mérőeszközök, mérések.</p> <p><i>Olvasás-írás:</i> használati utasítás szövege és értelmezése.</p>
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Az alapanyagok kiválasztásához szükséges fogalmak, beszerzési források.	

	Vásárlással, fizetéssel kapcsolatos fogalmak, kiegészítve a közlekedés és a viselkedéskultúra ide vonatkozó fogalmaival. Az anyagok eltarthatósága, tárolása, kezelése során bevezetett új fogalmak (szavatosság, lejáratási idő, kezelési útmutató, jóállás).
--	---

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	5. Piktogramok értelmezése		Órakeret 9 óra
Előzetes tudás	Képi emlékezet.		
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Ismeretek alkalmazása valós helyzetekben.		
Fejlesztési feladatok	Ismeretek – tevékenységek	Kapcsolódási pontok	
Néhány gyakrabban látott piktogramot felismerni, értelmezni. Gyógyszereken, élelmiszereken, vegyszereken található jelzéseket értelmezni.	<p><i>Ismeretek</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Jelek megismerése, értelmezése, egyeztetése. – Használati utasítás, kezelési utasítás, szavatosság jelzései. <p><i>Tevékenységek</i></p> <p>Ismerkedés az élelmiszereken, tisztítószereken, ruhaneműk kezelési útmutatóján található jelekkel.</p> <p>Megismert jelek megmutatása, értelmezése, egyeztetése, válogatása.</p> <p>Élelmiszereken, gyógyszereken, tisztítószereken, ruhaneműk kezelési útmutatóján található jelek megkeresése, megmutatása, és az utasítás szerinti eljárás fontosságának tudatosítása példák alapján.</p>	<i>Olvasás-írás:</i> olvasás, szövegértelmezés.	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Piktogramok jelzéseivel, használati útmutatóival, és azok értelmezésével kapcsolatos fogalmak.		

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	6. Anyagok alakítása		Órakeret 17 óra
Előzetes tudás	Anyagok alakíthatósága, tulajdonságai.		
A tematikai egység	Az alkotás örömeinek átélése.		

nevelési-fejlesztési céljai		
Fejlesztési feladatok	Ismeretek – tevékenységek	Kapcsolódási pontok
<p>A tanult technikákkal irányítás mellett egyszerű tárgyak készítése.</p> <p>Az anyagok tulajdonságainak megismerése.</p> <p>Adott anyagból készült tárgyak keresése környezetében használhatóság és más tulajdonságaik alapján.</p> <p>Tárgyak készítése önállóan a megismert anyagokból és technikákkal.</p>	<p><i>Ismeretek</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Újabb alapanyagok és tulajdonságaik megismerése. – Műanyag, bőr-műbőr, alufólia, papírmásé, üvegfestés, gyöngyfűzés, viasz, gyurma. – Természetes anyagok és műanyagok alakíthatósága és tulajdonságai. Termékek. <p><i>Tevékenységek</i></p> <p>Egyszerű tárgyak készítése minta alapján változatos anyagokból. A szükséges technika, eszközhasználat elsajátítása. Képek, plakátok, ajándéktárgyak készítése.</p> <p>Eddigiek alapján a megismert technológiai eljárások alkalmazásával elemi figurák készítése segítséggel.</p> <p>Tárgyak készítése különböző alkalmakra (üvegfestés, gyöngyfűzés, papírmásé).</p>	<p><i>Ábrázolás-alakítás:</i></p> <p>több technika alkalmazásával tárgyak, alkotások készítése, egyéni ötletek megvalósítása.</p>
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Az anyag eredetére, előkészítésére, feldolgozására, valamint a belőlük készíthető munkadarabok használhatóságára vonatkozó fogalmak.	

A fejlesztés várt eredményei a két évfolyamos ciklus végén	<p>A tanuló képes</p> <ul style="list-style-type: none"> – felismerni a tanult textiltípusokat, a tanult öltésformák közül néhányat segítséggel tud alkalmazni; – egyszerű gombot felvarrni; – felismerni a különböző kézimunkák darabjait, eszközeit; – részt venni az eddig tanult és begyakorolt munkatevékenységekben; – részt venni a konyhai munkákban, elkészíteni egy-egy hideg, illetve egyszerű meleg ételt, ismeri az edényeket, eszközöket, az egyszerű konyhai gépek használatát; – a takarítási és gondozási munkákhoz és az adott munkadarabok elkészítéséhez szükséges anyagok és eszközök egyre önállóbb kiválasztására; – megadott helyiséget önállóan takarítani;
---	---

	<ul style="list-style-type: none">– válogatni a ruhát színe, anyaga, szennyezettsége alapján, ismeri a mosás, vasalás eszközeit, használatkor a piktogramok utasításait figyelembe venni;– kívánságát és kifogásait megfogalmazni;– tájékozódni az üzletben, segítséggel tud néhány tételt vásárolni;– értelmezni a szavatossági idő jelölését. <p>Tudja, hogy a termékeken hol találhatóak a piktogramok, felismer közülük néhányat.</p> <p>A tanuló képes</p> <ul style="list-style-type: none">– tevékenységei során a piktogramokat értelmezni;– megismerni különböző anyagokat, megmunkálásuk különböző módjait;– a tanult technikák alapján elemi figura készítésében részt venni;– ismereteit alkalmazni a különböző természetes anyagok megmunkálásakor.
--	--